

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 98:

Forslag til folketingsbeslutning om øget parlamentarisk-demokratisk kontrol med Danmarks deltagelse i NATO.

Af Albrechtsen (VS) og Thoft (SF).
(Fremsat 8/2 85).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Forsvarsministeren (Engell):

Det forslag til folketingsbeslutning, som er til behandling her i dag, er, som det også bliver anført af forslagsstillerne, identisk med et forslag, som vi drøftede for mindre end et år siden. Jeg skal derfor stort set henholde mig til mine bemærkninger ved første behandling af det oprindelige forslag den 22. marts 1984.

Det er fortsat regeringens opfattelse, at folketinget i det udenrigspolitiske nævn har et velegnet forum for information og drøftelser af væsentlige sikkerhedspolitiske emner, som behandles på møder i NATO. Det udenrigspolitiske nævn, hvis kompetence som bekendt er fastlagt i grundloven, imødekommer netop de naturlige krav, som folketinget har med hensyn til indseende med og rådgivning om regeringsbeslutninger af større udenrigspolitisk rækkevidde, og nævnet åbner endvidere mulighed for drøftelser af andre sager, der er af betydning for landets udenrigspolitik, på en helt fortrolig basis. Jeg ser det som et helt naturligt modstykke til den kompetence, der i henhold til grundloven tilkommer en regering i mellemfolkelige forhold.

Det er også min opfattelse, at både denne regering og tidligere regeringer har inddraget nævnet i sager vedrørende NATO på en måde, som fuldt ud svarer til hensigten med nævnet. Der eksisterer altså i dag det nødvendige instrument for parlamentarisk indseende med en regerings dispositioner på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område.

Der er derfor ifølge regeringen ikke behov for at inddrage folketingets forsvarsudvalg i behandlingen af sikkerhedspolitiske emner, der skal drøftes på NATO-møder. Endelig er forsvarsudvalgets virksomhed jo i højere grad rettet mod forsvarspolitiske spørgsmål og ikke de mere sikkerhedspolitiske emner.

Regeringen er tilhænger af den størst mulige åbenhed omkring sikkerhedspolitiske spørgsmål. Et eksempel herpå er inden for forsvarrets område udsendelsen af forsvarsministerens årlige redegørelse. De, der har læst redegørelserne for 1983 og 1984, vil sikkert erkende, at de indeholder detaljerede oplysninger om en række væsentlige forsvars- og sikkerhedspolitiske områder, og det er da også min hensigt at fortsætte denne linje i de kommende år. Det må imidlertid ikke glemmes, at hensynet til vor egen sikkerhed og til vore allieredes af helt forstælelige grunde vil hindre udbredelsen af visse oplysninger. Det er et forhold, som alle lande må leve med. Imidlertid har vi gennem det udenrigspolitiske nævn, som jeg har været inde på, muligheden for at inddrage en snævrere parlamentarisk kreds i en meget stor del af også sådanne spørgsmål.

Jeg skal ikke her komme nærmere ind på de bemærkninger, der ledsager forslaget. Vi har enten været inde på dem under den tidligere førstebehandling, eller folketinget har haft lejlighed til at drøfte disse spørgsmål under andre, nylige debatter herinde.

Selv om det ikke er så længe siden, at vi havde en drøftelse af FOFA, altså forsvar mod fjendens opfølgingsstyrker, vil jeg gerne endnu en gang benytte lejligheden til at slå fast, at FOFA ikke, sådan som forslagsstillerne siger, er en ny doktrin. Det er en vejledning for NATOs langtidspanlægning, og den er, som vejledninger af denne art bliver det, godkendt af NATO-ambassadørerne på ministrenes vegne. Som en vejledning er den ikke umiddelbart bindende for noget land, heller ikke Danmark. Hvert land vil suverænt bestemme om og i hvilket omfang det vil følge de omhandlede principper.

Som jeg også tidligere har gjort opmærksom på, bl.a. i forbindelse med den debat, vi havde om hele dette spørgsmål, skal det også i øvrigt ses i sammenhæng med den brede militære konceptramme for NATOs konventionelle forsvar, som vil blive forelagt for ministrene på et senere tidspunkt, formentlig sidst på året. Som jeg også før har sagt, vil regeringen til den tid vurdere, om sagen bør forelægges for nævnet.

Afsluttende skal jeg sige, at regeringen finder, at den parlamentariske kontrol med NATO-samarbejdet sker på fuldt forsvarlig måde i det udenrigspolitiske nævn og gen-